

N°. 10.

Sestdeenā, 4. (16.) Merz

1872.

Matja par gabdu: Mahjās weefis 1 rubl., pastes nauda 60 kap.

M a h d i t a j s.

Cetšsemmes sīnaš. No Rihgas: augsta Krohna-mantineela pateiziba Baltijas eedšibw., — Wīd. jaunais gubernators pabrnohjis ic. No Pehterburgas: ušewu bīketu lelee winnesī, — muišneels Gontšarew noteesahs, — ašihjes eenahšchana, — šchibdu semneeki. No Podoļijas g.: šchibdi pirlahs is rekrusceem. No Karlowas: pah mallas dahrsibū.

Ahrsemmes sīnaš. No Mahjsemmes: skohlas likkumi peenemti, — Frantschu melli, — ugguns-grehls Esurtē, — semmes-tribzeschana. No Franzijas: parteju zibnischanahs. No Hollandes: grabšs Schambor. No Londones: netaisniba darrita Australija. No Italijas: Mazjimis nomircis. No Rohmas: Pruhšchu prinzis bijis Rohmā, — pah pahwesta nodohmatu aiseeschānu no R. No Spanijas: partejas rihlojahs us dumpi. No Kralawas: Pohlu dumpja galwineeki. No Sweedrijas: Frantschi melle palihosibū pee Sweedreem. No Wetsilas: pah dumpineesem. No Persijas: pah breesmigo baddu. No Zapanas: pah wajaschanahm. Jaunalahs sīnaš.

Rihgas Latw. beedribas gadda-swehiti 19tā Februar 1872. Dubinslas- un Jurgu pagasta skohlas eeswehtischana. Waterlāndisches und Gemeinnūhiges. Laffitajeem par sīnu. Grahamatu sīnaš. Rihgas Latweeschu beedriba. Rihgas Latw. labdarrischānas beedriba. Braulšchānas laifs pa dšelfu-zeleem.

Cetšsemmes sīmas.

No Rihgas. Us augsta Krohna-mantineela Besarewitscha dšimschānas-deenu bij Baltijas generat-gubernators Keiseriskai Augstibai peeneffis Baltijas eedšiwotaju laimes-wehleschānu, us to generat-gubernators pa telegrafu dabbuja schahdu atbildi:

„General-gubernatoram firstam Bagration. Inhs luhdju, mannu firstnigu pateizibu isfazzihht wiffahm lauschu kahrtahm Baltijas gubernijas.

Aleksanders.“

— Jaunais Wīdsemmes gubernators, barons Wrangel 26tā Februar atnahza tē Rihgā un sawu ammatu usnehma.

— Kurssemmes un Iggāunu-semmes gubernatori atkal pahnahluschi mahjās sawās guberniju pilssehtās un sawus ammatu-darbus atkal usnehmuschi.

No Pehterburgas. Telegrafš 29tā Februar

sīnoja, ka augsta Keisereene jau nupat Merz mehnesi aisreisofchoht us Krimmu un lihds ruddenam turpat palikschoht. Keisers pats buhšchoht Keisereeni pawaddihht lihds Ddeffas pilssehtai.

No Pehterburgas, 1mā Merz. Schodeen pee ohtras leeneschānas ušewu bīketu islohšeschānas leelakee winnesiti krittuschī tā:

200,000 rubli us ser.	9014	N ^o 23,
75,000 " " "	1465	" 13,
40,000 " " "	12039	" 50,
25,000 " " "	9910	" 14,
10,000 " " "	2694	" 42,
10,000 " " "	17584	" 35,
10,000 " " "	1972	" 19.

Pilnigu norahdichānu dohšim nahkoschā nummuri.

No Pehterburgas. Pah to us Sibirijas sohdu noteesatu muišneeku Gontšarew, awises taggad sīno tā: Gontšarews Mai mehnesi p. g. effohht šleppen iskaišijis tahbus rakstus, kas pawalstneekus lai šlubina us dumpi prett waldischānu. Kad ta kommunistu dumpofchānahs Parihse buhšchoht arri Kreewu-semmi aisfneegt, tad tih wajagoht fazeltees un gabdabt, ka arri tē waldischānas warra beidsahs un zilweki wiffi paleel weenlihdsigi. Tahdas neprah-tibas iskaišijis, tas ar sweschu passī pa Kreewu-semmi apkahrt maldijees un Juli mehnesi Pehterburgā tizis fakerts. Teefas preekschā winsch pats isfazzijis, ka effohht tihšchi tā aplam darrijis, pats grihbedams, lai scho suhtoht us Sibiriju pee zektumneeku dar-beem, jo tahdu wakkigu dšihwi winsch wairs newar-roht panest. Kalla-darbu winsch ne-eebrohšchinajees darriht un pats sewi nonahweht arr baidijees, tadeht

fehrees pee schahda gekkiga darba. Tè redsams, zif d'fiki warr krist tahds zilwels, kas sawahm eefahroschanahm ne kahdas rohbeschas naw lizzis. Teesa Gontscharewam nospreeda 6 gaddus nobshwoht pee zectumneeku darbeem — un tad to us wiffu muhschu aisdshshohht us Sibiriju.

No Pechterburgas. Sinno, ka pa wiffu Kreewu walsti pehrnâ 1871mâ gaddâ Krohnim par stipru dsehreenu afzihsi eenahfufchi 190 mill. 170 tuhst. 849 rubki, tas effohht 12 mill. 002 tuhst. 741 rub. wairaf, nekâ 1870 gaddâ. Tad nu redsams, ka dserfchana leeliski wairumâ gabjuse un tapehz jau nekahds brihnum, ka laudis paleel kuhtri us darba un luhlo fur kâ bes fweedreem warr to noraut, lai atkal buhtu to rihle gabst. Tadeht jau arri kahda Kreewu awise pahr to schelodamees falka: kamehr tai neprahraigai dserfchanai us zittadu wihfi zekâ nestahschotees, tamehr wolti ween palishohht basnizu un stohlu darbs; magafihnas palishohht kuhchas, nodohschanu parradi wairoschotees, semmes-kohpschana un ammati eefchohht pohstâ. Waijagohht pagasteem pascheem spehku doht, scho lectu waldbiht un schekus masinaht, — jo to gan palishohht, ka no afzihses dauds eenahf, bet turpretti garriga un meefiga labklahschana pee tik daukseem eet pohstâ.

— Seemeta- un deenwiddus-walkara puffes gubernijâs schihdi effohht eemantofufchi par dsimtu few semmi 90,067 deffetines un prohti tais gubernijâs Kijew, Wolinien, Podolija, Wilna, Grodno, Kowno, Winst un Witebst.

No Podolijas gubernijas sinno, ka turrenes schihdi neko dauds neistafshohht pahr to dahrgu ispierschanahs naudu, — tee labbal to peeneffohht, nekâ refrufchus dohdohht. Preeksch to winni neko netaupohht un kahdâ masâ apgabbalâ, fur winni ween tee kohpmanni, tee fluffibâ andeli tâ nodibbinajufchi, ka weens pats andele ar fwezzehm, ohtris atkal weens pats ar zittahm prezzehm un t. pr. Par scho andeli schihdu kohpmanni makfajohht labbu naudas summu preeksch refrufschu-lahdes. Tâ tee darroht arri daschâs zittâs weetâs.

No Karkowas raksta, ka tur arri laudis schafshohht schelotees pahr mallas dahrsibu un grihbhoht waldbichanu luhgt, lai preeksch teem jauneem nodohmateem dselsu-zekkeem zittadi ne-isdohdohht to buhweeschanas waku, kâ ween tad, kad tee apnemmatees kolomotiwes kurrinaht ar aminu-ohglehm un ne wis ar mallu. Ohgles warroht deesgan dabbuht.

Ahrsemmes sinnas.

No Wahzsemmes. Stohlu usraudschichanas littums til tabt peenemts, ka winsch taggad paleel spehka, — lai gan ihpaschi kattoki un winnu draugi pretti stahweja. Bismarka karroschana schinni leekâ schvreis isdewufschs labbi. — Tâpat Pruhstjâ, kâ arri zittâ Wahzsemme — bes ween Ohstreikijâ — wezzkattoki, no waldbichanahm aistahweti, eetaifa sawas

paschas draudses un grihb arr eetaifsh seminarus, fur winnu preesterus mahziht. Pahwestneeki to wiffu redsedami few pa skahdi noteefohht, us karstako wihst tâ nosautteem wezzkattokeem pretti turrahs un pee teem wainas melle, — kad tik ween fur warretu atraft; ja kahdu deen' tik behrns naw skohlâ bijis, tad usdohd pee teefas, fur pee ismellefchanas allasch ta waina irr ta, ka tas negrihb wairs pee pahwestneekem sawu behrnu mahzibâ doht. Zif tad nu nebuhs tahdu no basnizas isfchirtu wezzaku un behrnu! Bet, schinnis laifos jau arr paschi fehniini pahr tahdu isfchirtichanu wairs neko nebehda un naw wehrts, ka bistapi ar tahdu gruhthu darbu wehl kahd'reis nodohdabs. — No ta, ka Wahzsemmes prinzis Friedrich Karl bija Italijâ, ispaudufschs ta runna, ka Wahzsemme ar Italiju norunnajufschas sawâ starpâ beedribu, weena ohtrai par palihgu buht, ja no ahrenes kas mahltahs wirfû. Sinnams, ka Wahzsemmei un Italijai tahdas isrunnas nemaš naw par faunu un tahs no firds wehlahs, ka pateesi arr tâ buhtu. — Wehl lassa tahdu melle sinnu, ko Napoleona draugi ispaudufchi, prohti, ka Napoleona dehlâ deenâs prezzeschohht Wahzu keisera dehla meitu few par gaspaschu un par to tad Wahzu keisers atdohschohht Franzijai atpakkat Elfasi un Lotrinu ar Strahsburgu un Mezzi. Tadeht waijagohht tik gabdaht, ka Napoleons teefohht atpakkat us trohna, jo tas tad wiffai Franzijai buhshohht par labbu un par laimi. — Labbi gan, kad tik tas wifs nebuhtu melle ween!

Wehl no Wahzsemmes. Erfurtes pilshschâtâ tas klostera kambaris, fur Lutters kâ Augustineefchu muhks dsihwoja, 7tâ Merz nodefsis. Lihds sadegga ta bihbele, fur Lutters ar sawu rohlu mallâs kahdas peefihmeschanas bij usrakstijis, daschi raksti no zitteem Luttera palihgeem, ta grahmata, fur sawus wahrdu eerafstijufchi fwefchi apmekletaji, kâ arri Schillers, Gehte, Aleff. v. Humboldt, kehniensch Friedrich Wilhelms III. un t. pr. Tam lihds bohjâ gabjufchi daschi rakstu krahjumi, kas ar nekahdu naudu naw atlihdsinami, kâ arri weena dahrga bihbele ar selta raksteem, ko ar leelahm mohlahm zittureis no Napoleona I. laupigeem naggeem isglahbufchi.

— Arri Wahzsemme schinnis deenâs peemekleta ar semmes-tribzeschana. Sau effam peeminneufchi, ka Sakijâ bijuse semmes-tribzeschana; bet wehlat tâ 5tâ Merz arri Tihringâ un Berlinê tahdu trohshni mannijufchi. 6tâ Merz schi semmes-tribzeschana nomannita daschâs weetâs widdejà un seemetâ Wahzsemme; Berlinê no dascheem nammeem eedshwotaji behgufchi ahra, bihdamees, ka mahja nesagahschahs wirfû. Bismarks pa to brihdi parlamentes mahjâ karrojis ar saweem prettineekem un t. laifam no semmes-tribzeschanas neko nebuhs mannijis.

No Franzijas. Franzijâ ministeri taggad wairaf nobshwojohht tai zekâ no Parihses us Bersalji, jo t. teem pahri reises par deenu ja-atbrauz. Tur

waggon's trahpotees kohpâ laudis no wiffadahn partijahm, kur nu weens runnajoh't schâ, oh'tris tâ un stary joh'keem daschüreis is'prühloht arri wahr's, kas troh'fni padarroht un bahrschano's. Ur to nu lai buht kâ buhdams, tomehr effoht arr wihri, kam ruhpoht, ka weenreis waldischana no pagaidu laika isstah'toh's ah'râ un paliktu pilniga un pastahwiga; — bet kâ to lai darra, kad newarr tikt weenâ prah'tâ un kad katra parteja well us sawu pussi. — Gan dohma, ka leelaka datta stahwoht us republikas pussi, bet kas ihsti warr sinnah't, kâ irr. Wezza keisera draugi wiffu deenwiddus Franziju fazeh'lufchi us sawu pussi un jau taggadeji walbineeki bihstotees, ka kahdu been' Napoleons III. ar kuggi nepeenah'loht mallâ, kâ zittureis Imais Napoleons un tad „urrah, lai dsh'wo Napoleons!“ attal. Frantschi jau pah'rwehrtigi taurini, — to Napoleons labbak sinn, nekâ wezzais Tjehrs. Tadeht arr effoht pahri karrâ-kuggu liktufchi isrih'loht, kas lai Franzijas juhrmallu apfarga, ka wezzais Napoleons ne-eelawijah's Franzijâ eekschâ. Nu, tal drih' waijadsch's israh'ditees, kahda ta ihstena waldischana Franzijâ buhs; ka republika pastahwehs, kas to warr tizzeht.

— Wehl zittas sinas daudsina, ka Tjehrs attal draudejis, no sawa ammata atstah'tees, ja nepeenefchoht to likkumu, so winsch isdohmajis, waldischana un tautas sapulzei par aistahweschanu. Kehninneeki schahdam likkumam pretti, tapeh'z, ka winni republika negribb peenemt un Tjehrs attal pagebroht, lai to taggadeju waldischana jau turroht par pilnigu un ihstenu waldischana. Sinnams, ka schah's leetas deht buhs attal wahrdu karsch's leelu leelais.

No Hollandes sinno, ka tas no Antwerpenes aismuzzis Frantschu trohna tihlotaj's grabis Schambor taggad dsh'wojoh't Breda pilesehtâ un arri tē teeloh't beesi ween apmellehts no saweem zaur zerribu nahkameem pawalstneekem, ihpafchi no garrigeem tehweem. Bet kibbeles winnam gaddijuschah's ar zitteem Bourbonu familijas beedreem, kas tam pah'rmettoht, ka tas weens pats waldoht un tehrejoh't wiffu familijas mantu un scheem turpretti ja-usturrotees no saweem rohlu-darbeem. Lai tadeht pee laika ar labbu ar scheem zitteem islihd'sinajotees, ka winnu stribdis, kas wiffai familijai par kaunu, warretu beigtees. Neweens negribb tizzeht, ka Schambors laidih's wakkâ to, kas winnam naggôs.

No Londones. Parlamentes lungi gribboht zelt likkumu, kas lai buhtu par apfargaschana Australijas fallu eedsh'wojtajeem. No Melburnes 16. Februar pah'rnhlufe sinna, kas stahsta, ka weens winnu karrâ-kuggis, wahr'dâ „Rosario“ tur fashchawis weenu zeemu us tah's fallas, kur biskaps Pattersons tizzis nokauts. Newarroht wis ihsti sinnah't, ka tas peh'z tashnibas tâ notizzis. To tapeh'z, ka Giropeeschu un Amerikaneeschu kuggi tur kluffas juhras fallas meh'dseht zilwefus laupih't un wehrgôs aiswest, tad neeffoht nekah'ds brithums, ka turrenes laudis baltohs

zilwefus eenih'dusch'i tapeh'z, ka schee winnu teh'wus, brahlus woi behrnus wiltigi un ar warru aisrahwufchi proh'jam un tee nu sawâ nesinnaschana wiffus baltohs turroht par wainigeem. Ta nu arri bijuse ta waina, kapeh'z biskaps Pattersons, kad tas us Santa Kruz fallu isgah'ja, no kahda fallineeka tizzis nofists. Tadeht newarroht wis to par pareisu darbu usflattih't, ka karrâ-kuggis weena wihra deht foh'doht wiffu zeemu, kur zitti eedsh'wojtaji laikam nemas nesinnajusch'i, kadeht tâ noteek. Labbak buhtoh't, kad Giropeeschi un Amerikaneesch'i to zilwefu laupischanu tur isnih'zinatu, tad wairs newarretu tâ notikt un ja tad arr notiktu, tad tee falleneeki arr pateesi tahdu foh'du buhtoh't nopelnijusch'i.

No Italijas. Swarriga sinna no turrenes atnah'lufe pa telegrafu, prohti tahda, ka tas wezzais dumpineeku galwineeks un riklotaj's Mazzinis Pijas pilsehtâ nomirris. Mazzinis bij tas wihrs, kas us to ween dsinnah's, ka Italiâ buhs republikas waldischana eetaisih't, kas tomehr nekad neisbewah's un wisseem, kas winnam pakkat strah'daja, kaunu algu atneffa.

No Rohmas. Pruh'schu prinzis Friedrich Karl nesenn Rohmâ buhdams, effoht arri pahwestu apmellejis. Tē buhdamam eefah'tumâ Jesuiti winnam dewufchi labbu padohmu, lai jel fargotees, ka pahwests winnu ne-cerauga; jo drihsal warroht isturrecht Frantschu mitralleshu ugguni, nekâ kad pahwests weenu dufmigi usflattoht. Pah'r wiffu to nebehdadams, prinzis tal bijis Watikana pilli, bet tad, kad keh'nina familiju papreefch' bij apmellejis. Pah'r to nu garigneeki wiffi palikkufchi tohti kauni, jo wiffi walbineeki, kas Rohmâ bijusch'i, tâpat Brasiliyas keisers, kâ Dahnu keh'ninsch, papreefch' apmellejusch'i pahwestu un tam goh'du dewufchi.

— 19tâ Febrnar (1. Merz) no Rohmas telegrafs sinnoja us Berlini, ka pahwests effoht lizzis dattu sawu walts rakstu un dahrgu leetu eepalkah't, lai wifs buhtu gattaws, ja winnam waijadschu no Rohmas aiseet. Zitti dohma, ka winsch tad laikam etu us Trienti. — Tomehr zitti attal stahsta, ka pahwests pats effoht teizis: winsch nebuht nedohmajoh't, Rohmu jeh kad atstah't labbâ prah'tâ, kâ ween, kad tikt us to speests. Pahwests scho brith' effoht ittin sweiks un weffels.

No Spanijas sinno, ka tur republikaneesch'i ar wehl zittahm diwahm partejahm sabedrojusch'es kohpâ prett taggadeju waldischana. Wehl lih'd' schim gan ne-effoht nelo eespeh'jusch'i, tomehr traktojoh't neganti, lai warretu dumpi kah'jâs zelt.

No Krakowas, Galizijâ, raksta tâ: Tas jau fenn sinnams, ka Pohlu dumpja waddoni, kas Franziju par sawu oh'tru tehwa-semmi turreja, no Parih'ses sawas pawehleschanas tauteescheem laida un tâ sewi par tautas galwineekem turreja. Bet taggad wiffaschi buhschana pah'rwehrtufsch's. Frantschi no komunas draugeem negribb nelo sinnah't un tadeht scheem

tur daudf kibbeles japeedfihwo. Tapehz naw nelahds brihnumb, ka fchee kundfina pulkeem ween fche pabr-naht, kur teem taf drohfschiba. Bet fchee weefi preefsch muhfu semmes naw nelahda laime, jo teem tif daudf pagehreschanu, fo newarram peepildiht. Winni leelab ar faweem nopelneem, par tehru-semmes aistahweschanu, un ka tadeht gaddeem bijuschas gruhstibas jazeefsch fweeschumâ un dohma, ka fcheem wehl ir us preefschu peefrihtohht tas waddona ammatb. Bet, ka rahdab, tad drihf Pohki fche atdallifees diwejôb pulkôb un, ja ne wairaf — tad pa awifehm tee farohb weeni prett ohtreem.

No Sweedrijab. Pa Wahzu-Frantfchu karralaitu Sweedri, ihpafchi Stofholmeefchi, itt karfti aistahweja Frantfchub. Tapehz tad nu arri taggab Frantfchi eedohmajab no Sweedru mihlefbtab kahdu labbumu panahht, un prohti tahdâ wihsê, ka lai Sweedri arr pafneefsoht fawu dewigu rohku pee winnu karrastahdes maffafchanab. Rafftija Frantfchi tadeht kahdai Frantfchu dahmai, kab Stofholmâ dsihwo, lai fchi to darbu eefahkohht. Ta arr nelawedameeb gabja pee wiffeem awifchu redaktoreem, bet — neko nepanahza, jo tee tai atfazija, ka wiffab usazinafchanab fchahdâ wajadfibâ palifschohht tulfchab; Sweedri gan mihlefoht Franziju, bet jo mihti teem effohht pafchu dahlderu un dukati. Gafpafchai gan firdb faplawka, tomehr wiffa zerriba wehl nefubda un tadeht winna dewahb pee fehnifla teatera direktora un to luhbfa, lai kahdu reif teateru fpehlefoht Frantfchu wajadfibai par labbu; bet arri fche to atraidija ar tahdu finnu, ka fehnina nammu newarroht bruhfeht preefsch fweefchab politikab darri-fchanahm.

No Mexikas. Dumpis Mexikâ warreni eijohht wairumâ, effohht dumpineefku warrâ ta leela pilfsehta San Lui Patofu un taggab tee mahjoteeb pafchai galwab pilfsehtai wirfâ; dumpineefku generalis Iizis no Montera pilfsehtab atwest fmaggohb leelgabwalub, ar fo galwab pilfsehtu apfchaudiht.

No Perfijab finno, ka abbas nitnahb fehgab, mehris un kohlera, gan effohht apstahjufchab, bet badb plohfoteeb wehl arween tapat us preefschu. Us glahb-fchanu neko dohmaht, jo lihdb pfaujama laifam wehl pufsgadb, — ja leetus lihb. Galwab pilfsehtâ Teheranê lihki guktoht us eelahm, jo lihku-razzeji truhfsoht, un pufsbaddâ nomehrdeti zilweki ar funneem kohpâ us eelahm barrojoteeb no lihkeem. Turku waldfchana par 3 millioneem piafteru labbibab fuhfijufe us Perfiju, bet turreneb plehfiga waldfchana nebuht negahdajohht, ka tas nahktu laudihm par labbu.

No Japanab. Lai gan daudfina, ka Japanâ gaima itt ahtri auctohht un atfihfchana ar milfufohkeem eetohht us preefschu, — tomehr nupat atkal finno, ka krittiti laudis tur teefohht breefmigi wajati, finnam, ne ahrfemneeki, bet winnu pafchu laudis, kab krittigâ tizzibâ eedewufcheeb. Effohht kahdeem

2000 tahdeem nahwe nofpreefta, no kurreem 67 jau effohht nomaitati. Kâ tas nu faderrahb kohpâ ar to flaweto dsihfchanab pehz gaimab un atfihfchanab?!

Jannakab finnas.

No Pehterburgab, 2trâ Merz. Wirtembergab fehnifch no Berlineb nahkdamb fche eereifojib.

No Berlineb, 2trâ (14.) Merz. Ne-effohht teefa ta finna, ka Franzija ar fchejeneb waldfchana jau lihgstohht par to pehdigi maffajamu karrastahdes daffu.

No Wihneb raffta, ka to isfluddinafchanu prett wezzkattokeem, waldfchana atkal atpaffat nehmufo.

No Spanijab finno, ka waldfchana grihbhoht isrihfohht fawu karrastahdes ap fewi un tautab-gwardeem eerohfchub atneemt. Ta tad fehnifch palaihfchab us faweem karrastahdes.

Mihgab Latw. beedribab gadda-fwehtki 19tâ Februar 1872.

Kad kahda tauta fwehtkub fwinn preefsch fewib, preefsch fawab tautab itt ihpafchi, tad gan peederrahb, ka fchahda fwehtfchana noteel pehz tautab eeradduma jeb tautab garrâ. Nelahdab tautab peederrigb naw nefur zittur laimigalb, ka fawab tautab widdâ, kur winfch dsihd fawu tehwa woi mahteb wallodu un kur redf fawab tautab eeraddumub, kab tam no mafahm deenahm jau mihti. Effam dsihdjufchi, ka agrakôb laifôb kahdi mehginajufchi no aulftahb Lappufemmes un wehl no tahkafa Seemefa atwest kahdub zilwekub us muhfu semmehm, kab jau nu buhtu ka paradihfe prett winnu tulfnef; bet fchahdi zilwekini tē bijufchi nelatmigi un raudfijufchi behgfhub aifbehg atkal pee faweem tauteefcheem. Tapat arr ihftam Latweetim, lai winfch arri buhtu mahzijeeb daudf zittab wallodab un lai arr laiku buhtu dsihwojib ffarjittahm tautahm, tomehr arween buhb un palib mihkala fawa tautiba. Effam jau dsihdjufcht no dafcha kahdub wahrdub: „Lai gan Wahzu teateru mahziti flunfneeki fpehle glihti un jauki, tomehr man tee ta nepatihl, ka Latweefchu teaterib, lai gan tē neredfu tahdab flunfteb un weillibab.“ — Dafchb tauteeb dsihdedamb flunfteb dseefmab dseedoht, nebuht tif preezigb nepalifka, ka dsihdedamb kahdu fawab tautab dseefminu. Tadeht nofchehlojamb katrib tahdb, kab fawu tautibu neewadamb, to pagallam atstahjib un zittâ tautâ eedeweeb, kur tas no ihfteem tautab preekeem paleel tulfchab, jo fweefchee preeki winna firdu wis nelezjinahb.

Latweefcheem taggab naw wairb nelahda eemefla pahr fawu tautibu fauneteeb un prahtigi laudib arr wairb tã nedarra, ka agrak dsihtlaifôb gan mehdfa notitt. Ka Latweefchi fawu tautibu zeeni, to redfjam arri fchinneeb beedribab gadda-fwehtkôb, kur tauteefchi no wiffadahm dsihwekfahrtahm bij fapulzejufcheeb un pee tautab dseefmahm jauki un mihligi laiku kawaja. Tapehz tee pehz pateefibab arr par tautab-fwehtkeem nofaujami.

Bet lai nu tee, kab fchoreif tē laht nebijufchi, arri fo dabbutu finnaht, ka fche fwehtki beedribab nammâ nofwinneti, tē ihfumâ daudf maf pahr teem fo pafstahftim.

Par eefahkumu presidente Baumann kungb turreja runnu fchahdâ wihsê:

Zeenijami beedri un weefi!

Pehz wezza eeradduma fchodeem atkal beedribab gadda-fwehtkub fwinnam. Kunna-wihru wahrdâ Zubb ffrnigi apfweizimu!

No fawab firdb-jufchanab us to fpeefti, grihbam jumb, mihteem beedreem un weefem ihfumâ preefschâ zelt tahdu bildi, kab lai jumb israhda beedribab pagahjufchu laiku, un fo zerram us beedribab nahkamu laiku. Kunna-wihri to nedarra wis fewib deht, winni arr negrihb beedribu

neezigâ spihgufokhanâ israhdiht, bet tas noteel ta mehrka deht, kam muhsu ruhpes un zenschanahs peederr; tas noteel tai augstai un teizamai nodohmai, fo panahlt gribbedami, scho beedribu effam zehlfuschi, lai arween wairaf warretum eemantohht ihstus draugus; tas noteel tadeht, lai tiftu dâschs, kas zaur nesapraschanu, samuffinaschanu un wahjprahribu, woi arr zaur kuhtribu, kas appafschi daschadeem eemeffleem flehpyahs, no mums atraidiht noht un beedrus usmuddinaht, lai tschalli un preezigi ar mums beedrojahs.

Beedribas mehrkis winnas liffumds Imâ § flaidri un faprotami irr isteifts. Pehz scha liffuma beedribas mehrkis — bes ta, ka weeffiba tiftu kohpta — irr swarrigs usbewums un gribbedameem sawu mehrki panahlt, tē tschalli, ne-apnizzigi un bes mitteschanas ruhpyigi jastrahda. Istatram beedram peenahlahs lihds strahdabt pee scha swarriga darba. Tamprettim dajchreis dsirdam runnajoht: „tas darbs til peekriht tam un tam isdarriht, pee ta es un tas effam mukki; to til tahds mahzihts wihrs warr strahdabt.“ Bet tas naw wis teefa! Sinnams, garra dahwanas irr gan neweenadi isdallitas, — bet ta jau waijag buht; istatram, lai winsch buhtu kas buhdams, un lai jeb tahdâ weeta winsch buhtu liffs, tas warr un tam buhs lihds strahdabt pee ta, beedribas mehrki panahlt. Atkajjeet man schinnî leeta zaur lihdsibu runnabt. Kad tahds wihrs gribb nammu buhweht, tad juhs mannahm dohmahm peekrittifat, kad faktu: to tas weens zilwels nespehji isdarriht. Tas wihrs, kas to nammu leel buhweht, no buhweschanas pats nelo dauds neproht. Winnam gan irr ta nauda, to waijadfigu materialî fapirkt; bet materials laudsē fameffts, wehl naw namâ. Tur nu janahht zimmemannim, kas ihpafchi mahzijses kohfa-darbu strahdabt; tad nahht muhrneefs, kas proht afminus pehz sinnas falift, tad pohdneefs, kas krahnis taifa, kalejs, kas proht dselst kalt un isstrahdabt, ka ta irr derriga un t. pr.; un til tad, kad wiffi schee ammata wihrî kohpâ fastahjuschees, warr namâ iszeltees ta, ka nammam waijaga buht. Bet ja tur prettim weens weenigs gribb wiffu to nammu lihds gallam gattawu taiffht, tad neween es, bet illatris no jums teiftu: „Nu, tur gan kas labs isnahls!“ Gluschi tapat tas irr wiffâs leetas, kas tiffkai zaur sabeedribu un preefsch sabeedribas isdarramas.

Mums waijag' turretees kohpâ un saweenoteem kohpâ strahdabt; weenam irr ohgles, ohtram dselste, un til tad, kad tehwijas mihlestibâ abbus falaischam kohpâ, warrefim no teem kalt tohs lemneschus, ar fo sawu laufu apstrahdabt un til tad arr warrefim auglus fagaiddiht. Bet kad katris sawu walgu (jeb strengi) wilftu us to puffi, ka katram prahthâ eefriht, tad tas, fo gribbam us preefschu dabbuht, woi nu ne no weetas nefustetohs, jeb us wiffahm puffedm tiftu raustihst. Ta tam nehuhs buht un us tahdu wiffi ne kury netiftum.

Kad nu paschi few jautajam: ka lihds schim pa to diwu gaddu laifu, lamehr beedriba sawu darbu eefahfufe, pee mums gahjis un zil tuhwu sawam mehrkim effam tiffuschi, tad mums wiffspirmal ja-peeminn, ka nedrihtflam beidsamohs laifus falihdsinaht ar eefahfuma laifu. Ihstens zenschanahs gahjums pee mehrka panahlfchanas — lam janoteel meerigi un prahthigi, — newarr buht falihdsinajams ar weenu brihdi, fur dauds ar johni beedribâ fatreij, ka tas eefahfuma notiffa, kad schi leeta wehl bij jauna. Atstahhimees no scha trohffna laifa un ir tad warram teift, ka effam dauds mas us preefschu tiffuschi, irr schis, tas notizzis preefsch apgaismofchanas un vrahtha zillaschanas, — warram gan nomanniht, ka muhsu buhschana labbojahs. Muhsu beedru flaitlis gan schinnî gaddâ irr masinajees, — bet tee sudduschee wiffswairaf bij tee glehwprahthige, tee firdskuhree, kas newihfcho pee scha darba fertees un tahdi, kam bij weena alga, wei muhsu buhschana teel zillata, jeb

woi wiff paleel pa wezzam. Wiini schai beedribâ ne-atradda, fo dohmaja tē atrast. Tē klahht warram to peemineht, ka to atfahpdamu glehwprahthias un firdskuhtribas weeta irr zehlfuschs flaidraka apsinnafschana un pahrelezinaschana pahre muhsu augsto mehrki. Warr fazziht, ka lihds ar dauds isstahjuscheem beedreem, beedriba patte no dauds peedausfschanas un kuhtribaschanas-akmineem waffa tiffufe un eelfschigu stiprumu un wehrtibu mantojufe. Beedribas eelfschiga un ahrija buhschana irr dauds woi mas labbojusfehjs: weetahm kuhlfischi pazehlfuschees, kas usmuddinadami un apgaismodami flubbina arween us preefschu dohtees, kas uszihtigi puhlejahs mahziht, ka gohdigi janoturrahs un ka sawi peenahfumi ja-isdarra.

Tomehr mums naw wis eespehjamâ jaw schodeen par muhsu beedribu kahdu usflaweschanasr unnu turreht. Kam aufis irr dsirdeht un azzis reddeht, tas gan buhs nomannijis, ka mums dauds usmuddinaschanas waijaga, ka lai muhsu leeta nepaliftu stahwoht, jeb woi ka nesahfthu dohtees atpaffak. Dauds leetas jo swarrigas zenschanahs waijadfigas, tahdas zenschanahs, kas swabbada no neezigahm un ahrijahm eefahroschannahm, kas sawu nepastahwigu jaulumu drihs pasaude un mums gaufschi flahde pee muhsu mehrka panahlfchanas. Muhsu beedribai buhs — sinams, tiffkai liffumu rohbeschâs — ar saweem darbeem un ar sawu zenschanahs parahdiht, ka nejaukas eeraschâs, negantibas, kuhtriba un t. pr. lai subd: buhs rahditees par preefschihmi, staigabt ka prahthigam wihrum, kas sinn fliftu no labba atfchirt, tad beedriba buhs par preefschihmi wiffseem gaismas-melsetajeem. Bet turpretti mums ar noscheloschannahm jafalka, ka muhsu starpâ wehl mas weenprahthias un liffumu zeenifchanas, bet dauds augstprahthias un lepnibas atrohnahs. Mehjs nebuht wehl ne-effam til tahf' tiffuschi, ka warretum meerigi rohfas flehpy liff; wehl dauds un daschadi neustawejami darbi jastrahda, — faut til buhtu ihstena gribbeschana, arri til ween eelfsch ta tohs kuhtrohs usmuddinaht.

Lai tad nu schodeen peeteel ar schahm ihfahm peefihmeschannahm. Lai illatris few prassa: woi effi pagahjuschâ gaddâ to darrihts, kas tew bij eespehjamâ darriht? Sa winsch us scho jautaschanu warr atbilddeht ar ja! tad lai zihnahs arr us preefschu labbu darriht; bet ja atbild ar ne! tad lai labbojahs.

Ta tad lai arr schee swehtki beedribai no jauna to ihstenu swehtibu dohd, ka beedriba warretu arri us preefschu neschahubigi sawam mehrkim pretti staigabt un lai illatris beedribas lohjellis sawu peenahfumu pee beedribas mehrka panahlfchanas isdarra, atfihdams, ka winsch preefsch sawas tehwu-semmes strahda; lai itweens fargahs schelkschanas fehltu islahfht, tad arr muhsu Latweefchu beedriba buhs illatram beedrim par swehtibu, Latweefchu tautai par gohdu un muhsu beedribas draugeem pa preeku.

Pehz schahs runnas Wezz-Beebalgas dseedataju kohris, no Kornet lunga waddihst, dseedaja us balfschim par apfweizinaschanu:

a) 1. Sweiki beedri! sweiki, sweiki, sweiki juhs!

Sweiki kreetnee tautas dehti! sweiki juhs!
Juhs, kas tautas mihlestibâ nahlat scheitan
Sabeedribâ, sweiki juhs, sweiki juhs!

2. Sweikas kreetnas tautas meitas, sweikas juhs!

Preezigi jums rohfas fneedsam,
Sweizinaht no firds juhs steidsam,
Sweikas juhs! sweikas juhs!

b) Agral krehfliba mitta muhsu tautâ
Zaur Deewa schelstibu nu irr Latwejem brihwibas faule
spihdeht fahfufe;
Nu brihwibas gaismâ lihgfmojam
Un flannigi dseefminas nodseedam.

Jau Latwju tautai gaisma spihd
Ar garra fehdes tai nokriht.
Nu schodeen lihgfmojees, beedru pulks
Preefa dseefmas lai netruhst.

Stanneet, swanneet, —
Nā gaismas behrni dseefmas!
Pee ihsta mehrka kkuht
Us preefschu tikt ween steigfimees
Par zihnitajeem buht, —
Uswarretajeem kkuht
Us preefschu ween, ik satru deen' mums jasteidsahs;
Nu tad: Lai fird' ar firdi weenojam
Un draugu rohku pasneedsam,
Preefch tautas gaismas zihnitees,
Tad wifs us preefschu ees.
Tad beedri dseefmas skandinahs
Un tautas krohnis mirdsinahs,
Tā buhs, tā buhs, tā buhs!

Us to presidents Baumann lungs nolassija apfweizina-
schanas, kas pa telegrafu peefuhstitas, no tahkeem draugeem
un tauteescheem, prohti:

1) No Tehrpatas: Latweefchu beedribai Rihgā: „Laffi,
weeno, tohy un audse Tehwijas wihrus, tautas spehtus,
Samu darbu strahdadama, Skaiustus augtus zerredama!“
Parastlijuschees: Kronwalds, Dihrikis, Semmers, Mullers,
Sakkits, Lihbeets, Kundinsch, Gutmannis, Schmidtschens,
Jahnis Grünbergis, Altis Grünbergis, Steeris, Bredis,
Kluffinsch, Blumenthals, Numpeteris, Kahrkkinsch, Pkawneeks.

2) No Saldus stats.: „Rihgas Latweefchu beedribai us
jainu gaddu dauds Kurjemmes braktu wahrda labbas
Iaimes! No leela darba masa lihdsstrahdneeka
Sakranowicz.“

3) No Saldus stats.: „Rihgas Latweefchu beedribai wehle
dauds Iaimes us scheem gadda-swehtkeem Jaunpils wihru-
un jautks kohris (Kurjemme).“ Schepsty.

4) No Jelgawas. Rihgas Latweefchu beedribai. „Sirs-
nigi pateizu par aizinaschanu. Noschehoju, ka newarru
nahst, jo nupat no Pehterburgas pahrnahu.
Gubernators Lilienseld.“

5) No Alisputtes: Rihgas Latweefchu beedribai. „Pree-
zigus gadda-swehtkus, weenprahstibu un setmes taggad un
nahloschds laids wehle Alisputtes dseedataji.“ Parastli-
jees: Modin.

6) No Tehrpatas. Latweefchu beedribai, Rihgā. „Wee-
nibas gars tawā widdū lai muhschigi pastahw un walda;
setme tik tad tewim buhs, krohnis gresnis un jautks.
Tehrpatas Latweefchu seminaristi.“

7) No Moskawas. „Moskawas Latweefchi schinni wehrā
leekamā deenā, 19tā Februar. Shi deena rihta-gaisma
Latweefchu brihwidai. Sirsnigi sweizinam muhsu braktus
dsimtenes uppes-mallā. Stahweet zeeschi, strahdajeet prah-
tigi un uszihrtigi!“ — Parastlijuschees: Kalninsch, Schle-
finsch, Kanninsch, Leepinsch, Aruhmingsch, Brihwsemneeks,
Krohdseeneeks, Vandeneeks, Plunziks, Stohlmeisters, Jurr-
jahns, Zihruks, Barons.

Kad atkal Wezz-Peebalgas kohris un zitti kohri weens
pahr ohtu bij dseedajusch, tad us presidenta usaizina-
schanu tiska augstam Keiseram wesseliba usdsera un Kreewu
tautas dseefma no wiffas sapulzes nodseedata.

(Us preefschu wehl.)

Dubinskas: un Jurgu pagasta skoblas eeswehtischana.

Ar ilgofchanu abbu scho pagastu lohjelki gaidiju-
schi tā fauliti, pehz zaurdschwotas tumshas naktis,
uslezsoht, kad tahs garrigas gaismas starru isplatti-

schana arr winaus apgaismohs un zaur skoblu winau
pagastds gaismai aust lizzihš. — Un tahda winau
ilgofchanahs peepildijahs zaur 1871 g. zeltu staltu
skoblas: un teefas-nammu. Nams irr diripatsmits
assu garfch, sefchi affis plats un arri pilnigi pehz
waijadshbas eeriktehts. Scho nammu eesahla 1871
gaddā pawaffarā buhweht un tiska tik tahki gattams,
ka to ar Deewa palihgu tai 14. Janwar f. g. war-
reja eeswehtih.

Lassitaji warr gan dohmaht, kahda jauka swehtku-
deena scha preefsch scheem maseem pagasteem bija, un
kahdā pecminā ta pee scho pagastu lohjelkeem pa-
lits. Sirdi kustinahs no tauteeschu mihlestibas,
gribbu, zil spehdams, kahdu daktu farweem lihdsbrah-
keem pastahstih, lai tee arri preezatohs par tautas
usselshanu. Geswehtischana notikka tai minnetā deenā
pullsten 11 pufsdeenā, us so bij sapulzejuschees abbu
pagastu lohjelki, daschi ahrpagastu beedri un tee us
scho preeka deenu eeluhgti gohda-weefi, tā: Dubins-
kas muishas dsimts-leelkungs H. Baron v. Cam-
penhausen, Zehsu rahtes kungi: birgermeisters Tram-
pedach, Pötter, Lischke un Gustavsohn t., tad wehl
bruggu-teefas leelkungs von Grünbladt, draudses-
teefas leelkungs Eckardt un zeenigs Zehsu draudses
mahzitajs Punschel kungs. Geswehtischana fahlahs
ar ischetrbalsigu dseedafchanu tahs 387 dseefmas
10tas un 11tas perschas; tad runnaja zeenigs drau-
dses mahzitajs par teem bihbeles wahrdeem: „Kur-
tas kungs to nammu neustaisa, tur darbojahs par
welti tee, kas pee ta strahda,“ ittin jauku runnu,
pateikdams tam kungam par setmes dohschanu pee
ta namma zelschanas un luhgdams, lai winsch arri
fawu palihgu neatrautu pee ta darba, kas tai nammā
darrams. Pehz to dseedaja us balsim no 542 dseef-
mas tahs trihs pirmas perschas, tur tad Zehsu drau-
dses skohlmeisters Seebode kungs weenu runnu par
skoblu, skoblas labbumu un darbeem noturreja, un
tah ar ischetrbalsigu nodseedafchanu no: „Nahz, af
debbes Tehstih“ beidsa.*) Pehdigi runnaja Maurin
kungs par skoblu waijadshbalm, par winau augteem,
kahdus tahs mums nefs un issazzija fawu pateizibu
abbu pagastu wahrda zeenigam Dubinskas dsimts-
leelkungam un zeenigai Zehsu rahtei par palihdsibu,
so pasneeguse. Tad pasneedsa zeenigam Dubinskas
dsimts-leelkungam, par pateizibas dahwanahm, pagast-
wezzakajs: „sudraba bikkari,“ wiffu pagasta lohjelku
un pagasta preefschneeka feewa: „lohseru krohni,“
wiffu pagasta seeweefschu wahrda.

Pehz tam augsti gohda-weefi beedrojahs pee no
abbeem pagasteem apgahdatas gohda-maltites, un preefs
bij skattitees, ka tee, ar wadmallas drehbehm prasti,
bet deefgan glihti, — gehrbusches pagastu fainneeki
un ammatu wihri ar augsteem gohda-weefeeem zits
zaur zittu pee galda fehdeja un preezigi tehrseja, tur
arri Zehsu birgermeister leelkungs par Latwiju tau-

*) Saprostams, ka pa starpahm arri no wiffem lohpa korali
tiska dseedati.

tas us-preefch-eeschanu fawu preeku issazzija un muhsu augstam semmes-Lehwam, Kungam un Keiseram weffelibas isfauza. — Arri muhrneekmeisters P. Martinson kungs pee galda jauki runnaja par to bihbeles wahrdu: „Lai tohp gaisma,“ wehlejahs, lai zaur ta namma zelschanu ar scheem pagasteem ta garra gaisma atspihdetu un isfauza weffelibas zeenigam Dubinskas dsimts-leelkungan un winna Latw'ju tautu mihledamai ziltei. Pehz to issazzija zeenigs draudses mahzitaja kungs fawu preeku un juschanu, ka schinnit deenā redsams effoht, ka ta starpiba starp Wahzu- un Latwju tautu masaka paleekoht un zerreja, ka lihds ar tautas skohlahm (apgaismoschanu) abbas tautas mihlestiba peeaugtu un paliktu par weenu tautu. Tad pateizahs zeenigs Dubinskas dsimts-leelkungs ihfōs, bet ittin jaukōs wahrds, pagasta lohzeekem un pagasta seewahm par pasneegtahm peeminnas dahwanahm un usfaizinaja pagast-wezzako un pagasta preefschneeka seewu ar winnu tohpā, no ta biffera pirmu reisi dsert. Un wispehdigi runnaja Wihlip kungs us jaunlehm, tahs pamahzidams, ka winnahm buhschoht peeklahjigi un pasemmigi istur-retees prett jaunleekem; kur tad weena jaunleke winnam par to pateizahs un winnam weffelibas isfauza. P. G. dt.

Baterländisches und Gemeinnütziges

2. fashuwums no E. Woldemara.

Sawā laikā mehš sinnojām par schahdas Wahzu grahmatas pirmo fashuwumu. Dohmajam, ka mums taggad, kur ohtrs fashuwums laudis nahzis, arri par scho pehdigi lauds wahrds faktams.

Schis ohtrs fashuwums naw nebuht masal swarrigs, eewehrojams un latru, kas naw muzjā audsinahts un par spundu barrohts, wilktin us lassichanu well. Pirmo weetu grahmatinā eenemm jaunee pilsehtu likumi un pahrgrohsijumi, kas arri Baltijas pilsehtahm gaidami. Muhsu augsta Kunga un Keisera swehtiga rohfa, kas daudš leelistu pahrgrohsichanu fawai walstei neffuse, newarreja pilsehtas neapdahwinajuse pamest. Jaunee pilsehtas likumi, us brijwprahligeem pamatteem dibbinati, sohla daudš un swarrigas pahrlabboschanas pilsehtas buhschanās. Baltijā schee jauni likumi pawissam maj pasihstami un tadeht lohti ja pateizahs Woldemar kungan, kas tohs taggad, tā faktoht, preefch Baltijas publikas apgahdajis, ar dascheem issaidrodameem wahrdeem no sawas pusses pawaddidams.

Ohtru weetu grahmatā eenemm Mostawas nahfoscha leelista politeknista issahdichana. Schinnit issahdichanā buhs fewischta juhras jeb kugg'neezibas nodakka. Woldemar kungs, kas jau tahdus 13 gaddus juhras leetā gruhti un daschadi darbojees un zaur to few wissā Kreewusemmē flawu fapelnijis, newarr schinni issahdichanas nodakku nepahr-runnatu atstahht. Winsch par scho nodakku fawā grahmatā plaschu aprastu dohd.

Dreschais raksts grahmatā irr pahrtulkojums, kas mums daudš sinna par Kreewusemmi, winnas eeriktehm, kauschu dohmahm un zenschanahm nefs. Rahds Kreewu augstmanis, warr buht walstiwihrs, apjekto Kreewusemmi un raksta faweem draugeem par wissu, to winsch reds un dsird, ta ka wiss raksts is grahmatahm (wehstulehm) fastahdihst.

Wissi trihs minneti raksti pilda pussi no grahmatas. Lai gan schee swarrigi un jauki, tad tomehr tee raksti, ohtrā grahmatas pussē buhs no Latweescheem wehl wairat eeweh-

rojami un kahroti, neta schee. Ohtrā grahmatas pussē runna teescham par Baltiju, par Latwiju. Wissi, kas Woldemar kunga rakstus par Baltiju, par Latweeschu labumeem un taifnibahm lassijuschi, pasihš winna gaischu un firnigu wallodu. Scho grahmatu lassidami, tee to paschu atrad-dihš. Ohtrā grahmatas pussē spreesch par wallodas un tautibas kildahm Baltijā un Wahzsemme; par wallodu fahlibsinaschanahm, par kauschu skohlotaju algu; par walstis-wezzaka Wihstola prozeffi Pehterburgā Kreemu atklatās teefās ar weenu Wahzu awisi Widsemmes adresses leetā; nefs atbildi Wahzu awisehm us winnu spreeschanahm par schahs grahmatas pirmo fashuwumu; leel mums preefchā Wahzsemmes awischu spreeschanas par Baltijas leetahm; stahsta par Rihgas pilsehtas eeritti, dohd daschas waijadsigas ihfas sinnas, un runna beidscht tahdus wahrds par jaunu Kreemu-, Latweeschu- un Wahzu wahrdnizi. — Schis ohtris fashuwums irr tapat ka pirmais Rihgas un Jelgawas grahmatu bohds, ka arri pee farastitaja pascha Mostawā (zaur rakstamu apstelleschanu) par 50 kap. f. dab-bujams. Tr—d.

Lassitajeem par sinnu.

Mahjas weefa apstelleschanas wehl arween warram peenemt un teem wehlat-apstelletajeem tohs pirmohs nummurus arri lihds doht. M. g. apgahd.

Grahmatu sinnas.

Pee brahfeem Busch Rihgā un zittās grahmatu bohds warr dabhuht:

Masais Ahbolu dahrsneeks, jeb Pamahzichana neween par to, ka auglu-lohti no sehlahm audsejami, ka lauku- jeb meschu-lohti kohpjami, bet arri daudš zittas derrigas mahzibas w. Nr 47 bildehm issaidroja un farastitaja S. Kewers. — Raksa eeseeta 50 kap. un neeseeta 40 kap.

Par welti miblehts. Stahsts is Widsemmes fenlaiteem no M. Lapp. — Raksa 25 kap.

Rihgas Latweeschu beedriba.

Swehtdeen, 5. Merz, pulst. 3 — runnas-wihru fapulze.

Rihgas Latw. labdorrhichanas beedriba.

12. Merz pulst. 5 — pilniga fapulze.

15. Merz pulst. 5 — tomitejas sehdeschana.

Braukichanas laiks pa dselsu-zelleem.

a) Stary Rihgu un Dinaburgu.			
Sebrauz no Rihgas	p. 9, — m. riht.	un p. 6, 30 m. wall.	
" " Strihwer m.	" 11, 22 "	" " " " 8, 52 "	
" " Strihburgas	" 1, 14 " p.p.	" " " " 10, 44 "	
Cebrauz Dinaburgā	" 3, 42 "	" " " " 1, 12 "	naff.
Sebrauz no Dinaburgas	" 5, 10 " riht.	" " " " 6, 10 "	wall.
" " Strihburgas	" 7, 53 "	" " " " 8, 53 "	
" " Strihwer m.	" 9, 31 "	" " " " 10, 31 "	
Cebrauz Rihgā	" 11, 30 " pr. p.	" " " " 12, 30 "	naffi.
b) Stary Rihgu un Jelgawu.			
Sebrauz no Rihgas	p. 8, 45 m. n. riht.	p. 1, 45 m. pufsb.	
" " " "	" 6, — " wall.	" 10, — " wall.	
Cebrauz Jelgawā	" 9, 35 " pr. pufsb.	" 3, — " p3. p.d.	
" " " "	" 6, 50 " wall.	" 11, 15 " wall.	
Sebrauz no Jelgawas	" 7, 10 " n. riht.	" 10, 15 " pr. p.d.	
" " " "	" 4, — " p3. pufsb.	" 8, — " wall.	
Cebrauz Rihgā	" 8, — " n. riht.	" 11, 30 " pr. p.d.	
" " " "	" 5, 15 " p3. pufsb.	" 9, 15 " wall.	

Atbildedams redaktehrs: A. Leitan.

Sluddinaschanas. Stohlmeisteri,

Tas Widssemme elsamu irr isturrejuschu waj par draudses- waj par pagasta-stohlmeisteri, un las tanni jaun-ecetaistā Stastamuischas pagasta-stohla gribbetu usnemt stohlmeistera ammatu, lai peeldernā, tai 17. Merz f. g., pullsten 9 no rihta pašči ar sawahm lezibahm usdohdabs pee Naunas draudses mahzitaja.

Sallaspilemuischā, pahē dšelsu-jella stastiona Stohpinmuischu, warr weens moddernerks un weens ne-apprezejēts dšahlers weetu dabbuht.

Stohpin walfšē, Sallas pilles basnizas draudšē, tiks jauna stohla lihds ar pagasta mahju no balkeem buhweta, las šcho buhwi lihds ar muhrneela darbu gribbetu usnemt, lai tai 20. Merz f. g. pee Stohpin pagasta waldišchanas Stohpin muischā ar slaidru un drohšču lezibu peemeldejahs pee dšelsu-jella stastiones Stohpin muischu, 17 werstes no Rihgās.

Kad tas šchejenes Kaln Kunter mahjas gruntneks Martin Kalzenau miris, tad teel us-ajinat wišši, lam kahdas taisnas prassišchanas pee ta mirēja mantahm buhtu, — gaddu un feschē nebbela laika, no appalschraffitas deenas slaitohht, t. i. lihds 26. Merz 1873 pee fchahs pagasta teefas peeteitēes; las lihds nolittam terminam nebuhs usdewuschēes, — tiks ar sawahm prassišchanahm atraiditi.

Kuhjen-Ternejas pag. teefā, 11. Febr. 1872.

Sinna.

10. un 11. Merz f. g., pullsten 9 no rihta, tiks Rimbaschds, C. Dobihu mahjā, dāschadi kaleschē, wahgi us fēdzerehm, wahgi preelšch reisofchanas, aisslabias un allabias lammanas, sirgi, sirgu schirres, wišši kalleja rihtli, weens billaros ar lobdehm un wehl dāschadas zittas leetas wairakshohltaseem prett slaidru nandu pahrdohhti.

Kahloschā peeltdeena, 10. Merz, pullsten 11 pufšdeena tiks ta Veerimuischās melcha-sarga Krispar Busch mahjā parradu beht wairakshohltaseem diwi sirgi un weena gohns no Veerimuischās pagasta teefas pusses uhtrupē pahrdohhti, us lo pirzeji teel ajinatā.

Tai 7. Merz f. g. tiks Begešak fallā pee atrainēs M. Kisp weena mahja ar labbi uskurretahm ehtahm, dahšfu un plawu pahrdohhta.

Semmes = pahrdohščhana.

Weens krogšs ar wiššahm ehtahm, leelžella mallā, las no Witebelas us Smolensku eet, ar 300 puhru-weetahm, teel pahrdohšs par dšimtu, ar to břihwibu schenkeht, par 2000 rubi.; ta semme pee-ect dšelsu-jellu stanziju. Weht teel netahi no krogga buhdama ohtra semme ar 235 puhra-weetahm par 1500 rubi pahrdohhta; us to semmi irr 1 dšihwojama mahja un 2 fchuhni. Abbas semmes naw artas, bet labbi iszrēts un isdedstahšs mešch. Meldetees warr pee semmes pahrdeweja, kura adreffe schahda irr:

На станцію Шибекы, по Витебско-Орловскаго желвн. дор. Его Благородію Феодору Ивановичу Шнивальду, въ имввіи Уна.

Ta kurssemes gubernijā, Saunjelgawas ar-rikti atrohdamā

Sassu dšimtmuischa (Weesen) irr no 23. April 1872 us 12 gaddeem us arendi isdohdamā. Turwatas sinnas dabbujamas Rihgā, pee Basteju bulwara, v. Pandera nammō, 3 treppes augstu, pa kreisu rohku.

Weens stiprs darbafirgs preelšch semmes strahdashanas derrigs, irr pahrdohšans pirmā Maslawas Ahr-Rihgā, Daugawaskrastā-eelā (Dinaufer-Strāße) Nr. 3.

No zensures atwehšēts. Rihgā, 3. Merz 1872.

Chrgelū taisituwe Leepajā.

Zeenigeem mahzitajeem, fshoblu-preelšchneekēem un fshoblotajeem darru padewigi sinnamu, ta es usnemmošs par mehreņu maksu kreetni taisiht un gattawas kur waijadšigs nodohht diwi, trihs- un tschetrbalšigas fshoblas-ehrgeles ar un bes pedales. — Arri usnemmošs buhwēht basnizas-ehrgeles no dāschada leeluma.

Kahrlis Aleksanders Herrmann,
ehrgelū buhwetajs.

Slutes basnizas draudšē (juhmallā) weenas jaunās wehja-dširnawas us renit dabbujamas. Klahialas sinnas turpat pee krogšsineela Wüller. Turpot weena labba kalleja-weeta dabbujama.

Slohkas mahzitaja muischu,

kahdas 100 puhrawetas semmes un plawu, isdohd us renti jeb arri us pufšgrawdu.

Gruntsgabbali tohy pahrdohhti. Japeeteizahs Maslawas Ahr-Rihgā, Ritter-eelā Nr. 66 c., 1 treppi us augšču, rihtōs no pullsten 8—10.

Rentesweela.

Weena pufšmuischa Zehfu kreifē, Naunas basnizas draudšē, ar 180 puhru-w. tihrumu un 100 puhru-w. itin labbas pfawas, irr no 23. April 1872 isrenteja, — klahialas sinnas dabbuhs Raunatalna postē.

Peē Drabbuschmuischās Bahwer-krogga, pee schossejas, 9 werstes no Zehsim, irr no nahlošcheem Turgeem

labba fmechde

isrenteja. Isweizigi kalleji lai peeteizahs drihsumā turpat.

Weena

f m e h d e,

paščā schossejas mallā, ne tahtu no krogga, irr no Turgeem f. g. no Erikmuischās waldišchanas, Ahrāišchu draudšē, us renti isdohdamā.

Labbi darba-sirgi irr atkal pahrdohšami Masf. Ahr-Rihgā, Jaun-eelā Nr. 2, Kasack mahjā.

Posendorf muischā, Ubbenormes basnizas draudšē, Walmeeras kreifē, irr 30 slauzamas gohriš un weens englischu bullis pahrdohdami. Teē lohpi teel lihds 20. April turpat stalli turreti, bet tad tam pirzejam tohs jawedd protjam.

Pellelohs mihtsi wahroschus

firnis

240 lap. par puhru, 6 lap. par stohru un barrojamas

ausas un ausa-miltus

pahrdohd

Albert Drescher,

Jelgawas Ahr-Rihgā, leelajā eelā Nr. 4.

Naudas-papihrus.

Udewu billetes no pirmas un ohtras isleenešchanas, Widssemes un kurssemes atšallamas un ne-atšallamas lihlu-grahmatas, bankbilletes, inskripciones, Eelšch-Rihgas un Ahr-Rihgas 5 1/2% lihlu-grahmatas, wiššadas dšelsu-jellu alžijas un obligacijones un t. pr. pehtl un pahrdohd pehž lātra laika wehrtibas.

C. S. Salzman,

kantoris Rihgā, Kalku-eelā, „Stadt Londones“ trakteeri, appalschējā tadščā.

Schtas ahbelihtes un bumheeru stahduš, kuras šchinni gaddā warr postēht, April mehnesi pirts Zehsis Koffu-kroggā Laur Kalning.

Drihtēts un dabbujams pee bilšču- un grahmatu-driktetaja Ernst Plates, Rihgā, pee Pēhtera-daf.

Weens krogga-deenesineeks, las likkumus un wišši teefas buhščanu labbi prott un jau dāschu gaddu ar teefas-leetahm tikschi darbojēes, pee-dahwojohs, latram ar padohmu us to uszittgako palihdseht. Kohrtelis: Pēhterburgas Ahr-Rihgā, leelā Aleksander-eelā Nr. 69, weenu treppi us augšču.

Stohlas-grahmatas.

Wiššas Rihgā un zittās weetas bruhšejamas fshoblas-grahmatas irr ahri ešēeti eelšč jaunēem un wezēem etemplareem par lehtu jennu dabbujamas. Bruhšetas grahmaras teel pretti

A Luthwedel un beedia

grahmatu-bohdē, pretti J. Redlich t. englischu magasihnei.

Ta ugguns-schahdes approhščinaschanas beedriba

„Salamander“

lam grunts-kapitals 2 millionus rubli leelš un wehl labbi leelš ihpāschs bruhška kapitals, approhščina prett ugguns-schahdi Rihgā un ap Rihgu mahjas. fabrikus, prežes, mehbeles jeb mahju-leetas un wiššadas kustamas un nelužjamas mantas žaur sawu awšpirinatu weetneelu

A. Bergengrün,

kom kantoris irr leelajā Mušku-eelā (Mönchsstraße) Nr. 15, 1 treppi us augšču, blakkam muitas nammam un pretti Dom-basnizai, Rihgā.

Ta pullstenu-bohde

leelā Pils-eelā Nr. 20

peedahwa sawu žaur jaunahm peefuhšišchanahm pawairotu krašjumu galda- un lešcha-pullstenuš un lehdēs par appalschā minnetu lehtu jennu; suwada žilinder-pullstenuš no 7 1/2 rubl. faht.

ensura	12	rubl.
selta dahmu	18	rubl.
lungu	25	rubl.

Latweeschu teateris.

Rihgā, Latweeschu beedribas nammā. Swehtdeen, 12. Merz 1872.

Genahščhana nahšs Rihgas Latweeschu beedribas bibliotekam par labbu.

Parpreelšch rahbihs:

Angku dšeesnueeka lorda Bairona Mansfredu,

dramatistku dšeižu 3 zehleendš.

Beidsoht:

Naktsfaueju,

lohstu spehti 1 zehleena.

Česahkums pullsten 7 walkara. — Plaišču jenni tā arweenu.

Kalki

irr atkal nupat isdedstinati un Erikmuischā dabbujami.

Tai nakti no 24. us 25. Februar f. g. irr no Leel-Jumprawmuischās Lenten Dom mahjas diwi sirgi ar šallahm un weenas lammanas ar grants kurewiti nosagt. Weens sirgs bija šarlans un ohtis tumšči behts, palkāšas lahjas palihšas, preelščahjai lahjai replihšs nags. Kas par to slaidralas sinnas warr doht, lai peeteizahs pee Leel-Jumprawmuischās pagasta, kur peelahjigu pateizibas algu dabbuhs.

Kā Jums manna bruhde patihf?

Bleeder Zeschla bij us reises laimigs un nelaimigs. Kad winsch kahdu sinnamu leetu no weenas puffes apluhloja, tad warreja zerreht us dauds laizigahm mantahm, bet to paschu leetu no ohtras puffes apskattoht winnam nenahzahs ne grascha.

Tehwa brahllis Wikkels un tehwa mahsa Barbara bij tee laimes un nelaimes putni; winni warreja Zeschlu lohiti baggatu darriht, jo abbeem bij pulka mantas. Tehwa brahllis bij jau wezs wezs puifis, un tehwa mahsa wezza wezza jumprawa, un lai gan winni weenas mahtes behrni, tomehr prahts teeni bij pa wiffam sawads.

Tehwa-brahllis Wikkels preekschlailkos dauds sweschu semmu apreisojis un tur ar baggateem un lustigeem laudim satizzees. Mahjās pahrnahzis winsch apnehmahs tapat dsihwoht, kà tee baggatee pasihstamee. Gresna mahja preeksch dsihwoschanas, branga karrite ar resneem sirgeem, dahrgi ehbeeni un dschreeni — ne kas netrukta, tadeht arri nahza pulka weesu, kam winsch likka schampaneri peldeht un peldeja daudsjreis pats arri lihdsi.

Tehwa-mahsa Barbara bij gluschi ohtrada, tadeht ar brahli ne kad meerā nedsihwoja — plehsahs kà suns ar lakki. Winna bij akkurat til smukka, zil dseltena waiga-ahda un schkeelosojschas azzis winnu smukku darrija. Un kad nu winna deesgan gudra bij to saprast, ka tee jauni lungi, kas pehz winnas tihkofs, to darrihs spohschu rubtu deht ween, tapehz winna apnehmahs, sawu firbi arri apzeetinacht un neprezetees ne kad. Bet zilweki tã radditi, ka teem us wiffadu wihfi pee kaut kahdas laizigas leetas ja-peekerrahs, lai teem buhtu firbs til zeeta kà elewantu kauls. Kad nu preeksch tehwa-mahsas Barbaras ko mihleht zitta ne kahda leeta ne-atgaddijahs, tad winna metta azzis us selta un sudraba un dohmaja us tam ween, ka schi manta kaudschu kaudsehbm wairotahs. Tapehz wiffi winnu par sihlstuli sauza; katris to arri winnai dsirduht weenadi ween kladsinaja, ka beidsiht Barbara patte tizzeja: winna effoht gan sihlstule, un tamdeht arri tã dsihwoja, ka daschu reis ta grassischa ko malkas un maises pirkt paschai preeksch fewis mahjās ne-effoht, kur nu wehl preeksch zitteem.

Bes tam winna wehl mehdsã — un tahs bij tahs leelafahs lustes — nabbageem truhkumu zeesdameem brahsteem un mahsahm pa bischkam naudas leeneht; sinnam, trihsahrtigas drohschibas winnai waija-dseja, un bes tam wehl leenetajam bij ja-apnem-mahs, par scho mihlestibu dewejai diwlahrtigas prazentes malfah.

Lai nu gan schee zilweki lohiti nesaderrigi dsihwoja, tomehr kahdã leetã tee bij weendõs prahtõs; un schi leeta bij winnu paschu brahllis Krischus.

Krischus bij par abbeem tas wezzalais. Nebij wis dschrajs un tehrmans kã Wikkels, ne arri sihl-

stuls, kã Barbara. Winnam bij lustiga skunstneeku dabba; mahlders buhdams winsch mahleja fur tam patikka, laukã un meschã; pehz darba ar draugeem isrunnatees un isprezatees, tã bij winna dsihwe. Krischus atradda smukku meitschu un apprezzeja, pirms prassija, kas effoht un zil effoht. Winsch dewa wiffu sawu naudu pee kahda drauga us rentehm, bet tas krittã bankrottẽ, un Krischa weeglis prahts to drihs peemirsa. Nu winsch bij gan nabbags palizzis, tomehr preezajahs tã kã baggats; til tad, kad seewina tam mirra, arri winna firbs pah-truhka, un tas atstahja brahtam un mahsai sawu weenigu dehtu, to maso Zeschlu.

Wikkels un Barbara, kã probtams newarreja Zeschla eerebsiht, tadeht arri ne tehwa-brahllis ne tehwa-mahsa winna pee fewis nepaturreja.

Brahtam ar mahsu peederreja weena muischa, ko us arendes bij isdewuschi, un pee schã nohmneeka Zeschlu nodewa. Nohmneeks bij bahrgs, bet tomehr gohda-wihrs, tadeht Zeschkam nebij wis weeglas deenas, bet winsch zaur tam arri palikka par gruntigu semmes-lohpeju. Kad nu nohmneeka gaddi bij pa gallam, tad atdewa Zeschkam kã radda-gabbalam to muischu us rentes, un nu winsch bij tehwa-brahta un mahsas paklausigs sullainis.

Zeschla bij deen' un nakti us kahjahm, un puhlejahs besgalligi, lai wis pa reisi eetu. Bet arri wiffu labbalais fainneeks newarr weenad ween ar kalpeem un meitahm plehstees; winnam laiku no laika jafateefahs arri ar zitteem zilweku behrneem, kas naw kalpi un meitas. Tadeht Zeschka gahja labpraht us meschu pastaigatohs, fur sein wezzeem resneem kohseem mescha-kunga muischina rahdijahs. Un kad nu mescha-kungs par sawu jauno nahburgu preezajahs un tam laipnigi labbu deenu dewa, tad Zeschka winnu daschu reis apmekleja.

Wezzais mescha-kungs pa preekschu ilgus gaddus kahdam firstim par meddeneeku deenejis un pehz par mescha-kungu palizzis; winsch pasaulẽ dauds peedsihwojis, un sinna ar par meera- un karra-laikeem dauds ko stahstih. Zeschka usmannigi klau-fijahs un istreezahs labpraht ar to wezzo. Bet Zeschkam wehl labbat patikka ar mescha-kunga meitinu istreektees. Ilfina bij smukka un weeglahm kahjahm kã stirnina. Schis mescha-behrns nesinnaja ne ka no pilsehtas mohdehm un usweschanahs.

Ilfinai arri patikka ar Zeschku istreektees, un tilko warreja il deenas festo stundu sagaidiht, jo ap to laiku Zeschka mehdsã nahkt. Lai gan mescha-kungs gaddõs bij, tomehr azzis wehl gaischas, un winsch drihs nomannija, ka meitinai stunda nahkuse. Tapehz, kad schee abbi kahdu reis blakkam sehdeja, weens ohtram rohkas sakehruschees, azzis skattidamees un ne wahrda newarredami isteikt, tad wezzais mescha-kungs peenahza, likka sawas rohkas winneem us galwas un fazzija:

„Lai Deews! Zuh's sweyti, manni mihti behrni! Un kad wezza wihra luhgschana Deewam patihl, tad buhfeet laimigi. Man prahta nahf, ka buhs drihs jabrauž no schejeenes, un tas manni meerina, ka Ilfina nepaleef weena patte.“

Itt ka buhtu wezzais lungs zaur praweefcha mutti runnajiš, jo ne fenn pehz tam ar meſcha-ſagteem kaujotees winnam lohde muggurâ trahpija. Behdas un raises meſcha-lunga muiſchâ fajehlahs.

Behres pagahja un Ilfina ſapratta, ka meſcha-lunga muiſchâ newarroht wairs palikt un Feſchla arri nedrihſtoht par weefi uſnemt. Ihtâ laikâ winnai atminnejahs, ka Rihgâ wezza raddeneeze dſihwojoht. Raddeneeze bij ar meeru un apnehmahs, Ilfinu til ilgi pee ſewis patureht, lamehr weetâ buhs, un Feſchla, kam muiſchas darrifchanâs arri us pilſfehtu bij jabrauž, aiſwedda winnu turpu. Raſtija arri tehwa-brahlam un tehwa-mahſai, ka grihböht prezzetees un buhſchoht ſawu bruhſti rahdiht, wiſch luhſjotees, lai abbi ſawas ſwehtibas neleedſoht. Mikkels un Barbara weenôs prah-tôs atbildeja, ka winneem waijagoht ar bruhſti eepaſihteas, un kad winna ſcheem patihſchoht, tad redſeſchoht, kâ buhſchoht. Lai Feſchla tadeht winnus apmelejoht. To nu Feſchla ſawai mihtakai paſina-ſoja, un reiſojoht abbeem ſirds neganti pulſteja, jo neſinnaja, kâ wehl wiſs warr iſdohtees.

Tehwa-brahlis Mikkels nupat ar ſawu ſullaini iſrunnajahs, kahdas balles nahfoſchâ neddekâ buhſchoht dohdamas, kad Feſchla ar ſawu bruhſti eena-hja un likka peemeldeht, ka grihböht renti maſſaht un ſawu bruhſti rahdiht.

Ilfina bij tã kã jaunã paſaulê. Winnai azzis abſchibba to ſpohſchumu un brangumu redſoht, jo no tahdahm lehtahm winna ne ſapnôs nebij redſejuſe, un tehwa-brahla gaidamai palikka bail.

Mikkel lungs eenahja. Bij maſs ſtahtigs lungs, ſmulki gebrées, paruhka galwã. Brillés uſlizzis wiſch meſcha-ſelteniti no galwas lihds papehſcheem apſlattija; ſchi weenad ween zekkus lohjidama flannijahs. Mikkels ne maſ neklauſijahs, kad Feſchla jau kahdas trihs reiſes praſſija:

„Kã Zums manna bruhſte patihl?“

„Hm! Hm!“ tehwa-brahlis Mikkels pehz kahda brihtina ſazzija. „Sweizinaju Zuh's, mans miht-kais behrns. Kad nu mehs, kã Deews buhs no-lehmis, par raddeem palikſim, tad waijaga mums wairaf eepaſihteas. Tapehz, Feſchla, warri ſawâs gaitâs eet un wiſſu apgahdaht, gan es ar to jauno dahmu iſrunnaſchöhs.“

Feſchla ar gruhſtu ſirdi aiſgahja, jo kaſ ſinn Ilfina tehwa-brahlam nepatiktu, ja newarretu pa prahtam iſrunnaht. Bet no pirma galla wallodas ne maſ newarreja eefahlt, jo Ilfina no zeeniga tehwa-brahla lohſti kaunejahs. Pirmahm bailehm pahreiſoht winna pehzaf to nokawetu wallodu jo wairaf laida wakkã. Winna klauſijahs, ko Mikkels

par ſawu brangu dſihwi ſazzija, grihbédams, lai ſchi winnu uſſlawe, bet taſ gluſchi zittadi notikka. No leeleem brihnumeem Ilfina rohkaſ ſaſitta un ſmejhahs pilnã kãllã, dſirbedama, ka tã nezeffotees wis ar ſauleſ lehlfchanu, bet gulloht lihds paſchai puſſdeenai, un kad us ſemmehm jau puſſdeenu ehdoht, tã til nule rihta-kappiju dſerroht, pee kam biſſchu-grahmatas laſſoht un ſchahduſ tahduſ neekus darroht. Winna ne us kahdu wiſſi newarreja ſa-praſt, ka wakkarã warroht puſſdeenu ehſt un trihs lihds tſchetras ſtundas pee galda noſehdeht, neſa-pratta, ka zilweſs warroht us reiſes no diwdeſmit ehdeeneem ehſt. Jo wairaf winna ſmejhahs par to, ka ap to laiku, kur meſcha-lunga muiſchâ jau wiſſi pee meera, dahmas un fungi iſpuzzejotees un weefibâs eiſoht, kur lihds rihtam paleekoht.

Tehwa-brahlam Mikketam ne maſ nelaimajahs. Wiſch warreja teikt ko teikdams, ne kaſ Ilfinai nepatikka. Neſinnaja wairs ko darriht, palikka kluffu un galwu rohã ſtuttedams pirſtus us peeres ſitta.

Tas bij Ilfinai ſchehl. Winna dohmaja, ka tehwa-brahlis effoht ſlims un ſahka winnu apmeerinaht, bet zaur tam neſinnadama eſku ugguni eelehja.

„To gan warr dohmaht, mihtkais lungs,“ winna laipnigi teiza, „ka Zuh's zaur tahdu dſihwi neweffelt un wahrguki paleezeet. To jau Zums no azzim warr redſeht.“

„No!“ Mikkels eekleedsahs un til ar warru ſpehja duſmas noturreht. Wezzais ſtahtigais lungs grihbeja, lai winnu wehl par jaunu un ſmulku uſſlawe, jo patſ dohmaja, ka tahds wehl effoht, un nu nahf ſemmes-meita, kaſ ſalka, ka tam no azzim warroht redſeht, ka wiſch wahjs un wahrgulis? Ilfina nenopratta, ka Mikkels no duſmahm til ſtipri eefauzahs, bet dohmaja, ka winnam kaſ ſahpoht, likka tadeht rohlu tehwa-brahlam us plezza un wezzo tã uſrunnaja.

„Nekaiſch ne kaſ. Ja taſ buhs Deewa prahts, ka Feſchla manni nemm, tad atſtabjeet to ſajaultu dſihwi un nahzeet pee mums muiſchâ. Tur Zuh's lohpfchu un luttinaſchu, ka buhs ko preezatees. Dohſchu Zums ſawa tehwa krehſlu ar leelo lehni. Kad newarreeſt weeni paſchi eet, tad weddiſchu. Warreet us mannis drohſchi atſpeeſtees, eſſu weffela un ſtipra. No kahp ſtu dahra, kur ſillais benkis ſtahw, warreeſt redſeht, kur ſaule uſlezz un wakkarã ſpeh-leſeet ar Feſchlu marijaſchu. Tã darram deenu no deenas, til ſwehtdeen' ne, tad eijam baſnizã, apmelejam mahzitaju un zittus paſiſtamus, jeb winni muhs apmele. Tad ta buhs dſihwe.“

Ilfina nobihjuſees apluffa, jo tehwa-brahlis no krehſla til ahtri uſlehja, dohmaht, ka tur abdatas buhtu bihjuſchas. Ilgati wiſch newarreja iſturreht. ſtraidija pa iſtabu ſchur un tur, weenad ween eefaukdamees:

„Trakkums! Uhrprahtiba! Taſ ſklaidri redſams.“

Un Ta grubb muhsu pamihlija tift? Baltasar, fur nu palitti? Man janosmoh! Baltasar! Baltasar!"

"Schè jau effu, lungs," wezzais fullainis nobihjees eesauzahs, un Ilfina rohkas schnaugdama teiza:

"At Deewin, kas nu buhs notizzis! Es tal ne ko taunu nedohmaju!"

Paschu laif Teschku eenahza, winsch newarreja wairs ilgak nozeesteas, un ar warru skraididamu tehwa-brahli apturrejis praffa:

"Rà Tums manna bruchte patihl?"

"Ne buht nepatihl!" wezzis eekleedsahs. "Kad gribbi sawa tehwa-brahla Mikkela wahrdeem klaufiht, mums par raddu palitt un to muischu us rentes paturreht, tad schi baura-meita ja-atmett. Es to ne kad netauschu."

To fazzidams Mikkels no istabas aiskrehja, un Teschkam bij deesgan publina, kamehr Ilfinu apmeerinaja.

Ohtrâ deenâ gabja pee Barbaras. Schi lohti preeziga, jo diwi parahdneeki bij prazentes aismakfa-juschu un kaptalu atdewuschu, treschais pret kishu, kas trihsfints rubtu wehrts, dabbuja til fintu rubtu. Winna bij til preeziga, ka sawai istabas meitai usfmaidija, ko winna ne kad nedarrija un pawehleja, lai peena-suppu iswahroht; istabas meita par tahdu ischlehdeschanu ta brihnejahs, ka Barbarai bij ohtru reis jafalka. Galwu grohsidama meita gabja kehki, no teefas dohmadama, ka Barbaras preilene ne-effoht wairs pee pilna prahta.

(Us preefschu wehl.)

No seemeta puffes.

(Statt. Nr. 9. Brigums.)

Likko breeschi jau istahkam dunduru ruhlschanu dsird, tad atkal barru barreem skreen atpalkat us seemeta puffi. Bet daschureis dunduri breeschus panahl, un tad teem flitti. Schee kustoni dehj breescheem ahda jeb fur til ween peektuht warr, sawas ohlas, no kam zekahs leeli trummi, fur kaphuri eelscha, kas no breeschu galkas barrojahs, kamehr isaug leeli; tad leen no ahdas ahra un sawa laika atkal pahweherschahs par dundureem jeb arri muschahm, kad tahs sawu dihglu ahda eedehja. Ta irr lohpeem leela mohziba. Tilkai atkal seemeta puffe buhdami winni no scheem eenaidneekem drohschi. Te breeschi atkal atrohd leelus fuhnu laufus, fur barrodamees daschureis brihnum tauki paleel. Bet ne wiffi, dundureem isprulluschu, sweiki peemehrka teel. Winneem dauds reis pah leelahm plattahm uppehm japeld, fur Tunguschi un Samojedi teem wirsa kriht, bkaudami winnus sabaiide un trenka, kamehr nabhadfimi ar saweem leeleem raggeem zits ar zittu fapinkejahs, un tad kaufchana weegla. Tungusis sawa ahdas laiwâ aire tahdâ fajulluschâ pulka un nodurr winnus ar affu kaulu, kas arri no seemeta breescha nemts. Daschu reis Tunguscham wajaga mahju-breeschu,

tad winsch mett teem labbakeem ahdas strikka zilpu us raggeem un well pee mallas. Seemeta breeschis drihs ar zilweku aprohn un paleel ihfa laika rahms, ka winnu warr ahdas kammanas juhgt un dselsszetta ahtrumâ pa sneega klajumeem brauft. Kas no Tunguscheem ismuhk, tam wehl no wilkeem un leddus-lahtscheem jafargahs. So breescheem sawi zekki, pa kurreem schurpu turpu staiga; to tee wilkaun lahtscha bestijas labbi fimm un tur raggainam usgluh. Tunguschi, Lappi, Samojedi un Eskimos andelejahs ar dahrgahm kaschoku ahdahm un brauz tuhlfstosch juhdsu tablu, kamehr andeles weetu Siberija aissneeds; tapat arri Amerika. Winni brauz bes zekka un bes pehdahm, tomehr teel gallâ.

Dauds tantu ap seemeta leddus-juhru tikkai no breescheem ween pahrtel. Bes scha lohpa buhtu tee warren leeli semmes gabbali seemeta puffe Amerika un Asija arri bes zilwekeem. Pat siwu bes breescha newarr dabhuht. No breescha ahdas taifa malschkerus, breeschis sweineekus aisswell juhmallâ, fur ihfa waffaras laika siwis preefsch wiffa gabda faweijs un krauj kahdâ fillê, ko atkal breeschis us mahjahm well, fur taukaina familija jau sweineeka gaida. Winni brauz un jahj ar breescheem, flauz un kauj breeschus un fauz tohs pee wahrda, ta la pee mums sirgus un gohwis.

Seemeta juhra un arri us krascheem dsihwo kahds swehrs, kas pa teefi "ne schis, ne tas" naw, un paschi dabbas pratteji nesinn, pee kurras kahrtas winnu schkirtu. Juhrasbrauzeji un tahs semmes juhmalneeki winnu faufuschu par juhras-gohwi, juhras-sirgu, juhras-lawu, lai gan tas ne gohwei, ne sirgam, ne arri lawwai lihdsinajahs. Winnu warretu to leelo garro sohbu deht par juhras-elewantu nosaukt. Wiffi winnu fauz par wall-sirgu. Schis lohps gan pa teefi nejauks, til leels la riktigs wehrsis, bet naw ne mas kohdigs un plehfigs, ta jau gohda-wihrs; lai gan nesmuks, tomehr dsihwo draudsigi, laipnigi, lustigi un johzigi; ahda tam gan zeeta, bet firds lohti mihksta, kas mihlestibu un draudfibu augstat gohdâ turra, nekâ dasch labs zilweks. Wallsirgs til tad fadufmojahs un us karra taifahs, kad winna labbu firdi aiskaitina, behrnus aiskarr, jeb winna draugeem skahdi darra. Bet winna draugi irr wiffi wallsirgi. Pats sawu nelaimi winsch pazetigi panefs. Bet kad zilweks til ar weenu no winneem kibbelê teel, tad wiffi tam nahk palihgâ. Kahda lugge eebrauja leddus-juhra, un tai wajadseja us weetas palitt. Matroscheem palikka garfch laiks, tadehl zittus palaida, lai brauz us wallsirgu jalts, jo bij kahdi us leddus un arri uhdeni redsami. Matroscheem isdewahs, weenu nodurt. Bet til lihds schis eekahwahs, tad arri wifur leelas galwas ar garreem sohbeem is uhdens rahdijahs un no wiffahm puffehm wallsirgi schnahkdami nelaimigajam palihgâ nahza. Winni peldeja matroscheem wirsa, zirta ar saweem garreem sohbeem

lainas dehtös, gribbedami to sadausiht, grabba fuggenekus un gribbeja juhra raut. Turflaht tee ruhza un plohsijahs lä trakti. Matroschi tur-rejahs pretti ar schelhepem, zirweem un plintehm lä warredami; bet nokautu weeta nahza atkal zitti, un matroscheem buhtu flikti gabjis, ja ohträ laiwä ar palihgeem drih ne-atnahktu.

Karsch ar tahdu swehru deesgan breefmigs; winnam dikti beesa ahda, ka mas ween warr eewainoht, leels spehls, ka pats leddus-lahzis no winna behg.

Wallfirgi, lä jau minnehts, dsihwo pa fimteem pulkös draudfigi kohpä, un johzigi isfkattahs, lä schee trekni un refni lohpi us leddus gull jeb weens ar ohtru spehle; wehl johziga isfkatta, kad mahte sawu behrnu leppas paduffe nemm, prohjam skreen un us galwas uhbeni mettahs.

Wallfirgus kauj trahna, bet wiss wairaf to garro sohbu deht, kas tam abbäs puffes us semmi aug un par elewanta fauleem zeetaki; no sohbeem dreija daschas skunstigas leetas. Zaur sohbu palihgu winni warr us stahweem leddus kalneem kahpt un pa lihdsenu leddu us preefschu wilktees. Winni ehdoht juhra-sahli un arri filkes.

No tam dsihwo un pahrtel Wallfirgi. Bet Amerika, fur sneegs ne kad nenokuhst un itt ne kas no semmes ne-aug, wehl dsihwo zilweli. Rossa kapteins winnus usgabja pee Baffins juhra lihuma; bij kahdi diwi fimts zilweli, kas no zitteem zilwekem ne ka nesinnaja un sawu allu par to weenigo apdsihwotu weetu pasaulé turreja, zittur wissur, lä winni dohmaja, muhschigs leddus un sneegs. Winneem nebij ne kahdas atminnas, ne kahdu stahstu, ne kahdu listumu, ne kahdas mantas un gandrihs ne kahdas wallodas, til drufzin zilwela apsinnašana.

Bet lihds seemeta gallam, no tahs weetas rehli-naht, fur zilweli jau bijuschi, wehl irr labbi tablu. Kä tur isfkattahs? Aukstaks gan naw, jo tuwal seemeta gallam nahk. Kad paschä gallä buhtu tohti filks, wai tad tur warretu zilweli dsihwoht, wairaf un laimigaki, nekä Ciropä? Warr buht atraddisim dselss-zektu, kas us turreen aiswedd. S. R.

Zuhgšana.

„Al scheligais lungs peeschirreet man fimts tuhlfstoschu rubtu, tad, nudee, puffi nabbageem dohschu, jeb kad man netizzeet, tad dohdeet tuhlin peejdesmit tuhlfstoschu.“

Peetezigs dehls.

Tehws: Gust — wai redst fur farratawas?

Dehls: redsu, pappin! — bet winnas nelahgä isfkattahs.

Tehws: Tur tohs zilwelus karr, kas naw gohdigi.

Dehls: Teht, kursch tad naw gohdigs?

Tehws: It kattris, kas kahdu leetu nemm, kad ta winnam nepeederr.

Dehls (preezigi): Tä? — Tad pamahte tur arri drih tiks aiswesta!

Tehws: Kapeh, lä?

Dehls: Tapeh, ka winna juhrahm fartupelus atnemm un mums preefschä leef.

Mihles fruges, sohbugalles!

Es efme lassijusche Tawe sohbugalle grahmate us Indrikem un Indrike wehtule us sohbugalle grahmatem arr efme bohsterejes un lassijes un islassijes un — efme well 20 reise islassijuses un 30 reise isfmehjuses, tä ka man well taggad wehderes trih, ar wissiem mannem nankine-bissem, un mannem well jabruhte arweenem peppermentedrappe, lai mannes wehderes nepaleet flimmes un flidres, jo winnes well trihze un drebbe lä kase bahrdes un jehre lippines, kad es eels sawem prahtem aprehene, ka mehš Sihdes eels Saulem wai Saggarem, eels Simbulem wai Lubbe-Zelgawem effem dauds pulke gudrate un laimigate, ka Suhš kristiges zilwelas ar wissiem Suhse pulke Indrikem un well dauds pulkate sohbugallem, ar wissiem Suhse missijem un messijem. Mums nawe ne weenes leetes, ne ohtres, tapeh, mehš arr neplehfemes ne ar sohben ne ar naggem, ne ar muttem ne ar raggem, ne pee bahrden ne pee farreem, ne pee smaktrem ne pee palausem, ne us muggurem ne appaks muggurem. Mehš til pasche palasse tur, fur mums eeneesejes, schur wai tur, us weene pufse pittebannem jeb us ohtre pufse pittebannem, us weene pufse apfaktem jeb us ohtre pufse apfaktem, us weene pufse bissem jeb us ohtru pufse bissem. Bet ka mums ohtres zilwelas parahde sawes kullakes un teize us mums, ka winnes muhsu tuwakes, ka mehš negribbem redset winne kullakes un negribbem tizzeht, ka winnes muhsu tuwakes, un mehš tuhlt strejem tablake ar wisse muhsu luppatem, lai winnes naw wairs muhsu tuwakes un nesaterrejes ar muhsu luppatem. Tä nu redse pats, mihles sohbugalles, ka mehš Sihde zilwelas ne-efmem dumjes zilwelas un ka mehš bruchtejem sawes sohbes un sohbegalles tad weene, kad mehš ehdem kofchere putne un lohpezeppetes un siwes jeb lihdates jeb filke saktufkes, un ka sawe kullate bruchtejem tad weene, kad kahdes kristiges zilwelas — kahdes suhtures jeb kumferes — mums gribb nonemmet muhsu paunes ar tellahdinem jeb sillume sahlem jeb spizzele bantem, bet us to es ar Lewem warre faderret us wessele kappare rublem, ka mehš teizesem kristigem zilweltem, ka mums eels pauneem irr gudribes pulweres, jeb mihlestibes pulweres, jeb dubulte engelische bisshale pulweres wai tartane pulweres, jeb zittes kahdes labbes pulweres, ka winnes buhs tralle us muhsu pulwerem un eefahes tuhlt ar mums leeles andeles un dingeses ar mums ne us lohtem un mahrzinem, bet us pohdem un birkawem.

Us tahdem wihsem mehš Sihde zilwelas arr dsihwojem wissur, fur kristiges zilwelas, ne wis us weene pufse Daugawem un us ohtre pufse Daugawem, bet us weene pufse juhrem un us ohtre pufse juhrem un ka mehš effem gudres un prahtiges, gohdiges un labbes, stipres un baggates wihres, par to warre galwoht un swehret pee sawem garrem bahrden, sawem mellem peisale sprohgem un nosmehretem pah-tare fullem Tawes labbes drauges

Schmulke Roske Peisatowizze,
eels andele-pilssehtem Saggarem.

Atbildedams redaktehrs A. Leitan.

No Bensures atwehchts.

Rihgä, 2. Merz 1872.

Driftehls un dabbujams pee biltschu un grahmatu-drifketaja Ernst Plateš, Rihgä, pee Pehtera-basnizas.